ಭಾವಾರ್ಥ :—ಶೀಲ ತಪಸ್ಸು ಸಹಿತರಾದ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳು ನೀಚರ ಹಾಗಿವೆ, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ರಸವನ್ನು ತೆಗೆದ ನಂತರ ಕಬ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಚೀಪಿದರೆ ನೀರಸವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ, ಆಗ ಅವು ಎಸೆದು ಬಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ರಸವಿರುವುದನ್ನಂತೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ವಿಷಯಗಳಂತೂ ನೀಚರ ಸಮಾನವಾಗಿ ಉಳಿದವು ಅವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯೇನಿದೆ ? ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜ್ಞೇಯಮಾತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಸಕ್ತ ರಾಗದಂಥ ಆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಧನ್ಯರಿದ್ದಾರೆ !

ಆಸಕ್ತರಾಗುವವರಂತೂ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಷಯಗಳೆಂತೂ ಜಡಪದಾರ್ಥಗಳಿದ್ದು ಸುಖವಂತೂ ಅವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ವಾನವು ಒಣಮೂಳೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೂಳೆಯ ಮೊನೆಯು ದವಡೆಗೆ ಚುಚ್ಚಿ ಒಸಡು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗಿಂದ ರಕ್ತವು ಸ್ರವಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ ದಾಗ ಆ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಶ್ವಾನವು ಈ ರಸವು ಮೂಳೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಳೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೆಲ್ಲುತ್ತ ಸುಖವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದೆಯೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಭೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವಲ್ಲಿ ದುಃಖವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ॥ ೨೪ ॥

ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಶರೀರದ ಎಲ್ಲ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಲವೇ ಉತ್ತಮವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

वट्टीसु य खंडेसु य भद्देसु य विसालेसु लिंगेसु ।
अंगेसु य पप्पेसु य सव्वेसु य उत्तमं सीलं ॥२५॥

वृत्तेषु च खंडेषु च भद्रेषु च विशालेषु अंगेषु ।
अंगेषु च प्राप्तेषु च सर्वेषु च उत्तमं शीलं ॥ २५ ॥

ಅರ್ಥ :—ಪ್ರಾಣಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳಂತೂ ವೃತ್ತ ಎಂದರೆ ದುಂಡು ಸುಂದರ ಪ್ರಶಂಸಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳು ಖಂಡ ಎಂದರೆ ಅರ್ಧ ವೃತ್ತಾಕಾರಗಳಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಶಂಸಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ರುತ್ತವೆ, ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳು ಭದ್ರ ಎಂದರೆ ಸರಳ ನೇರವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಶಂಸಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳು ವಿಶಾಲ ಎಂದರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಶಂಸಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಅವಯವಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಂದರತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶೀಲವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅಂಗವೇ ಉತ್ತಮವಿದೆ, ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಶೋಭೆ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ.

ಅಂಗಗಳು ವೃತ್ತ ಭದ್ರ ವಿಶಾಲ ಮೇಣ್ ಖಂಡಾತ್ಮಕವಿಹವು ಶರೀರದಲಿ ।
ಅಂಗಗಳೆಲ್ಲ ಸುಪ್ರಾಪ್ತವಿದ್ದರವೆಲ್ಲವುಗಳಲಿ ಶೀಲ ಉತ್ತಮವಿದೆ ॥ ೨೫ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಿದ್ದರೂ ದುಃಶೀಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲೋಕದಿಂದ ನಿಂದೆ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶೀಲದ್ದೇ ಶೋಭೆಯಿದೆಯೆಂದ ಮೇಲೆ ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶೀಲವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದವು ಎಷ್ಟು ಮೋಕ್ಷದ ಅಂಗಗಳಿವೆ ಅವೆಲ್ಲವು ಶೀಲದ ಪರಿವಾರವಿವೆಯೆಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ॥ ೨೫ ॥

ಕುಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮೂಢರಾಗಿ ಹೋದವರು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಿದ್ದಾರೆ, ಕುಶೀಲರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಣಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

पुरिसेण वि सहियाऽ कुसमयमूढेहि विसयलोलेहिं ।
संसारे भमिदव्वं अरयघरट्टं व भूदेहिं ॥ ೨೬ ॥

पुरिषेणापि सहितेन कुसमयेमूढैः विषयेलोलैः ।
संसारे भ्रमितव्यं अरहटघरट्टं इव भूतैः ॥ ೨೬ ॥

ಅರ್ಥ :—ಯಾರು ಕುಸಮಯ ಎಂದರೆ ಕುಮತದಿಂದ ಮೂಢರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರೇ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಲುಪ್ತರಿದ್ದಾರೆ, ಆಸಕ್ತರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅರಹಟದ ಚಕ್ರವು ಹೇಗೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರೊಡನೆ ಅನ್ಯಪುರುಷರು ಕೂಡ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ದುಃಖಸಹಿತ ಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಕುಮತಿಗಳಾದ ವಿಷಯಾಸಕ್ತ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳು ತಾವಂತೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಂದರ ವಿಷಯಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ, (ಇದಂತೂ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವಿದೆ) ಇದು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮಹಾನ ಭಕ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವಂಥವರು ಅದೆಷ್ಟೋ ಕುಮತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ಇಂಥ ಉಪದೇಶವನ್ನೇ ನೀಡಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಾವಂತೂ ಅರಹಟದ ಚಕ್ರದ ಹಾಗೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ದುಃಖ ಭೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇತರ ಪುರುಷರನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಸೇವನೆಯು ದುಃಖದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು ದುಃಖದ ಕಾರಣವೇ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕುಮತಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಬಾರದು, ವಿಷಯಾಸಕ್ತತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸುಶೀಲತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ॥ ೧೬ ॥

ವಿಷಯಸೇವನೆ ಮಾಡಿ ತಾವೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕರ್ಮದ ಗ್ರಂಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಪುರುಷರು ತಪಶ್ಚರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾವೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

ಕುಮತವಿಮೋಹಿತ ವಿಷಯಲುಬ್ಧ ಜನರು ಅನ್ಯಜನರ ಜತೆಯಲಿ ।
ಭ್ರಮಿಸುವರು ಸಂಸಾರದಲಿ ಅರಘಟ್ಟಕೆಯ ಚಕ್ರದ ಸಮಾನವಾಗಿ ॥ ೨೬ ॥

ಆದೇಹಿ ಕಮ್ಮಗಂಠೀ ಜಾ ಬದ್ಧಾ [೧]ವಿಸಯರಾಗರಂಗೇಹಿಂ ।
ಛಂ ಛಿಂದಂತಿ ಕಯತ್ಥಾ ತವಸಂಜಮುಸೀಲಯಗುಣೇಣ ॥ ೨೭ ॥

ಆತ್ಮನಿ ಕರ್ಮಗ್ರಂಥಿಃ ಯೊ ಬದ್ಧಾ ವಿಷಯರಾಗರಾಗೈಃ ।
ಛಾಂ ಛಿಂದಂತಿ ಕೃತಾರ್ಥಾಃ ತಪಃ ಸಂಯಮಶೀಲಗುಣೇನ ॥ ೨೭ ॥

ಅರ್ಥ :—ವಿಷಯಗಳ ರಾಗರಂಗ ಮಾಡಿ ತಾವೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕರ್ಮದ ಗ್ರಂಥಿಗಳನ್ನು ಕೃತಾರ್ಥ ಪುರುಷರು (–ಉತ್ತಮ ಪುರುಷರು) ತಪಸ್ಸು, ಸಂಯಮ, ಶೀಲಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಡ ಆ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ತಾವೇ ದ್ರವಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದರ ಬಿಡಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗ ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಾರರು ಆಭೂಷಣಾದಿಗಳ ಸಂಧಿಯ ಬೆಸುಗೆಯನ್ನು ಅದು ಕಂಡುಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮುಂದೆ ಆ ಸಂಧಿಯ ಬೆಸುಗೆಯನ್ನು ಅದನ್ನು ಹಾಕುವವನೇ ಗುರುತಿಸಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮನು ತಾನೇ ರಾಗಾದಿಗಳ ಭಾವಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕರ್ಮದ ಗ್ರಂಥಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಭೇದವಿಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿ ರಾಗಾದಿಗಳ ಹಾಗೂ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಭೇದದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಪ-ಸಂಯಮ-ಶೀಲರೂಪ ಭಾವರೂಪದ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಆ ಕರ್ಮದ ಕಟ್ಟನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವರು ಈ ಶೀಲಗುಣವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಕರ್ಮದಿಂದ ಭಿನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪುರುಷಾರ್ಥವು ಪುರುಷರ ಕಾರ್ಯವಿದೆ. ॥೨೭॥

ಶೀಲದಿಂದ ಆತ್ಮನು ಶೋಭೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ,—

ಉದಧೀ ವ ರದಣಭರಿದೋ ತವವಿಣಯಂಸೀಲದಾಣರಯಣಾಣಂ ।
ಸೋಹೇಂತೋ ಯ ಸಸೀಲೋ ಣಿವ್ವಾಣಮಣುತ್ತರಂ ಪತ್ತೋ ॥ ೨೮ ॥

ಉದಧಿರಿವ ರತ್ನಭೃತಃ ತಪೋವಿನಯಶೀಲದಾನ ರತ್ನಾನಾಮ್ ।
ಶೋಭತೇ ಚ ಸಶೀಲಃ ನಿರ್ವಾಣಮನುತ್ತರಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ॥ ೨೮ ॥

ಅರ್ಥ :—ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸಮುದ್ರವು ರತ್ನಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಜಲ ಸಹಿತವಾಗಿ ಶೋಭೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಆತ್ಮನು ತಪಸ್ಸು, ವಿನಯ, ಶೀಲ, ದಾನ ಈ ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಲಸಹಿತ

ಯಾವ ಕರ್ಮಗ್ರಂಥಿಗಳು ಬದ್ಧವಾಗಿವೆ ಆತ್ಮನಿಗೆ ವಿಷಯರಾಗದಿಂದ ।
ಅವನು ತಪಶೀಲ ಸಂಯಮಗುಣಗಳಿಂದ ಸುಕೃತಾರ್ಥ ಛೇದಿಸುವನು ॥ ೨೭ ॥
ಆ ರತ್ನಭರಿತ ಉದಧಿಯಂತೆ ತಪ ವಿನಯ ದಾನ ಶೀಲ ರತ್ನಗಳಿಂ ।
ಮೆರೆಯುವ ಸಶೀಲ ಜೀವನು ಅನುತ್ತರ ನಿರ್ವಾಣ ಪದವ ಪಡೆದನು ॥ ೨೮ ॥

---

೧ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ವಿಷಯರಾಯಮೋಹೇಹಿಂ' ಎಂಬ ಪಾಠವಿದೆ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ 'ವಿಷಯರಾಗ ಮೋಹೈಃ' ಎಂದಿದೆ.

ನಾಗಿದ್ದರೆ ಶೋಭೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಶೀಲಸಹಿತನಾಗಿರುವವನು ಅನುತ್ತರ ಎಂದರೆ ಅದರ ಮುಂದೆ ಬೇರಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಂಥ ನಿರ್ವಾಣ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :— ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ರತ್ನಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಜಲದಿಂದಲೇ 'ಸಮುದ್ರ'ವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮನು ಅನ್ಯಗುಣಸಹಿತನಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ಶೀಲದಿಂದಲೇ ನಿರ್ವಾಣ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ॥ ೨೯ ॥

ಶೀಲವುಳ್ಳ ಪುರುಷರೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ,—

ಸುಣಹಾಣ ಗದ್ದಹಾಣ ಯ ಗೋವಸುಮಹಿಲಾಣ ದೀಸದೇ ಮೋಕ್ಖೋ ।
ಜೇ ಸೋಧಂತಿ ಚಉತ್ಥಂ ಪಿಚ್ಚೈ ಜಂತಾ ಜಣೇಹಿ ಸವ್ವೇಹಿಂ ॥ ೨೯ ॥

ಶುನಾಂ ಗರ್ದಭಾನಾಂ ಚ ಗೋಪಶುಮಹಿಲಾನಾಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಮೋಕ್ಷಃ ।
ಯೇ ಶೋಧಯಂತಿ ಚತುರ್ಥಂ ದೃಶ್ಯತಾಂ ಜನೈಃ ಸರ್ವೈಃ ॥ ೨೯ ॥

ಅರ್ಥ :— ಶ್ವಾನ, ಗರ್ದಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗೋವು ಮೊದಲಾದ ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮೋಕ್ಷವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆಯೇನು ? ಎಲ್ಲ ಜನರು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿರಿ, ಅದಂತೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷವು ಅದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪುರುಷಾರ್ಥವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಚತುರ್ಥ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :— ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷವೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಪುರುಷರಿಗೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ, ಇದರಿಂದಲೇ ಇವುಗಳ ಹೆಸರು ಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪುರುಷಾರ್ಥವು ಮೋಕ್ಷವಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪುರುಷರೇ ಶೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪುರುಷರೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಸಿದ್ಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಶ್ವಾನ, ಗರ್ದಭ, ಎತ್ತು, ಪಶು, ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಮೋಕ್ಷದ ಶೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷದ ಹೆಸರು ಪುರುಷಾರ್ಥವೆಂದೇಕೆ ಇರುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವು ಶೀಲದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಆಶಯವಿದೆ. ಆ ಶ್ವಾನ, ಗರ್ದಭ ಮೊದಲಾದವುಗಳಂತೂ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದು ಕುಶೀಲವಿವೆ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವಭಾವವೇ ಬದಲಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವಾಗಲು ಯೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಅದರ ಶೋಧ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪುರುಷನು ಮೋಕ್ಷದ ಸಾಧನವಾದ ಶೀಲವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದವು ಶೀಲದ ಪರಿವಾರಗಳೇ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ॥ ೨೯ ॥

ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಯೊಡನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

ಶ್ವಾನ-ಗರ್ದಭ-ಪಶು-ಪಶು-ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದು ತೋರುವುದೇನು ।
ಆ ನಾಲ್ಕನೆಯದನು ಶೋಧಿಪರು ಮೋಕ್ಷಪಡೆವುದನೆಲ್ಲರು ನೋಡುವರು ॥ ೨೯ ॥

ಜಇ ವಿಸಯಲೋಲಯಹಿಂ ಣಾಣೇಹಿ ಹವಿಜ್ಜ ಸಾಹಿದೋ ಮೋಕ್ಖೋ ।
ತೋ ಸೋ ಸಚ್ಚಇಪುತ್ತೋ ದಸಪುವ್ವೀಓ ವಿ ಕಿಂ ಗದೋ ಣರಯಂ ॥ ೩೦ ॥

ಯದಿ ವಿಷಯಲೋಲೈಃ ಜ್ಞಾನಿಭಿಃ ಭವೇತ್ ಸಾಧಿತಃ ಮೋಕ್ಷಃ ।
ತರ್ಹಿ ಸಃ ಸಾತ್ಯಕಿಪುತ್ರಃ ದಶಪೂರ್ವಿಕಃ ಕಂ ಗತಃ ನರಕಂ ॥ ೩೦ ॥

ಅರ್ಥ :—ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಲ ಎಂದರೆ ಲೋಲುಪ ಆಸಕ್ತ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಸಹಿತರಾದಂಥ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ ದಶಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ರುದ್ರನು ನರಕಕ್ಕೇಕೆ ಹೋದನು ?

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಯಾರಾದರೂ ಶುಷ್ಕ ಬರಡು ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ದಶಪೂರ್ವಗಳ ಸಾಠಿಯಾದ ರುದ್ರನೇಕೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು ? ಆದುದರಿಂದ ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷನಿಲ್ಲ, ರುದ್ರನು ಕುಶೀಲ ಸೇವನೆಮಾಡುವಂಥವನಾಗಿ ಮುನಿಪದದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಕುಶೀಲದ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನರಕದಲ್ಲಿ ಹೋದನೆಂಬ ಕಥೆಯು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ॥ ೩೦ ॥

ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಭಾವದ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

ಜಇ ಣಾಣೇಣ ವಿಸೋಹೋ ಸೀಲೇಣ ವಿಣಾ ಬುಹೇಹಿಂ ಣಿದ್ದಿಟ್ಠೋ ।
ದಸಪುವ್ವಿಯಸ್ಸ ಭಾವೋ ಯ ಣ ಕಿಂ ಪುಣು ಣಿಮ್ಮಲೋ ಜಾದೋ ॥೩೧॥

ಯದಿ ಜ್ಞಾನೇನ ವಿಶುದ್ಧಃ ಶೀಲೇನ ವಿನಾ ಬುಧೈರ್ನಿರ್ದಿಷ್ಟಃ ।
ದಶಪೂರ್ವಿಕಸ್ಯ ಭಾವಃ ಚ ನ ಕಂ ಪುನಃ ನಿರ್ಮಲಃ ಜಾತಃ ॥ ೩೧ ॥

ಅರ್ಥ :—ಪಂಡಿತರುಗಳು ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ವಿಸೋಹ ಎಂದರೆ ವಿಶುದ್ಧಭಾವವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ದಶಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಆ ರುದ್ರನ ಭಾವವೇಕೆ ನಿರ್ಮಲವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಭಾವವು ಶೀಲದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಶುಷ್ಕ ಜ್ಞಾನವು ಜ್ಞೇಯವನ್ನೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಕಷಾಯವಿದ್ದವೇಲೆ ವಿಪರ್ಯಯವಾಗಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಕಷಾಯದ ನಾಶಮಾಡುವುದೇ ಶೀಲವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ಮುನಿ ಕೂಡ ಆಗಿಹೋದರೂ ಅವನು ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶೀಲವನ್ನು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ॥ ೩೧ ॥

ಒಂದುವೇಳೆ ವಿಷಯವಿಲುಬ್ಧ ಜ್ಞಾನಧರರು ಮೋಕ್ಷವನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ ।
ಸಂದ ಸಾತ್ಯಕಿಪುತ್ರ ದಶಪೂರ್ವಧರವಿದ್ದರು ನರಕಕೇಕಿಳಿದನು ॥ ೩೦ ॥

ಆ ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆ ವಿಶುದ್ಧಿಯನು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜ್ಞಾನಮಾತ್ರದಿಂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ।
ದಶಪೂರ್ವಗಳನರಿವವನ ಭಾವವೇಕೆ ತಾನೆ ನಿರ್ಮಲವಾಗಲಿಲ್ಲ ॥ ೩೦ ॥

ಒಂದುವೇಳೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶೀಲವುಂಟಾದರೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಹೊರಟು ತೀರ್ಥಂಕರ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

जाऐ विसयविरत्तो सो गमयदि णरयवेयणा पउरा ।
ता लेहदि अरुहपयं भणियं जिणवड्ढमाणेण ॥ ३७ ॥

यः विषयविरक्तः सः गमयति नरकवेदनाः प्रचुराः ।
तत् लभते अर्हत्पदं भणितं जिनवर्धमानेन ॥ ३७ ॥

ಅರ್ಥ :—ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತನಿರುವಂಥ ಜೀವನು ನರಕದ ಬಹಳಷ್ಟು ವೇದನೆಯನ್ನೂ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಂದು ತೀರ್ಥಂಕರನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಶ್ರೀ ವರ್ಧಮಾನ ಜಿನಭಗವಂತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :— ಮೂರನೆಯ ಪೃಥ್ವಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ತೀರ್ಥಂಕರನಾಗುವುದು ಕೂಡ ಶೀಲದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವೇ ಇದೆಯೆಂದು ಜಿನಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಸಹಿತನಾಗಿ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ನರಕದ ವೇದನೆಯು ಕೂಡ ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ ಹೊರಟು ಅರಹಂತ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತಭಾವವಾಗುವುದು ಅದು ಶೀಲದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವೇ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯು ನಿಯಮದಿಂದ ಇರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ವೈರಾಗ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯೇ ಶೀಲದ ಏಕದೇಶವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ॥ ೩೭ ॥

ಈಗ ಈ ಕಥನದ ಸಂಕೋಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ,—

एवं बहुप्पयारं जिणेहि पच्चक्खणाणदरसीहिं ।
सीलेण य मोक्खपयं अक्खातीदं य लोयणाणेहिं ॥ ३८ ॥

एवं बहुप्रकारं जिनैः प्रत्यक्षज्ञानदर्शिभिः
शीलेन च मोक्षपदं अक्षातीतं च लोकज्ञानैः ॥ ३८ ॥

ಅರ್ಥ:—ಏವಂ ಎಂದರೆ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ (ಬಹಳಷ್ಟು) ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಯಾರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಲೋಕ-ಅಲೋಕದ ಜ್ಞಾನವಿದೆ

ಆ ವಿಷಯವಿರಕ್ತ ಜೀವ ಪ್ರಜುರ ನರಕವೇದನೆಯ ಕಳೆಯುವನು ।
ಅವನರಹಂತಪದ ಪಡೆವನೆಂದು ಜಿನವರ್ಧಮಾನ ಪೇಳಿರುವರು ॥ ೩೭ ॥

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮೋಕ್ಷಪದದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಶೀಲದಿಂದಾಗುವುದೆಂದು ಬಹುಪ್ರಕಾರದಿಂ ।
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಧರರಾದ ಲೋಕಜ್ಞ ಜಿನದೇವರು ಪೇಳಿಹರು ॥ ೩೮ ॥

ಅಂಥ ಜಿನದೇವರು ಶೀಲದಿಂದ–ಅಕ್ಷಾತೀತ ಎಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಜ್ಞಾನ ಸುಖಗಳಿರುವಂಥ ಮೋಕ್ಷಪದವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಶೀಲದಿಂದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಜ್ಞಾನ ಸುಖರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷಪದದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಸರ್ವಜ್ಞದೇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಭವ್ಯಜೀವರುಗಳು ಆ ಶೀಲವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಉಪದೇಶದ ಆಶಯವು ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟನ್ನೇ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ॥ ೩೩ ॥

ಈ ಶೀಲದಿಂದ ನಿರ್ವಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ವರ್ಣನೆಯು ಹಲವು ಪ್ರಕಾರದಿಂದಿದೆ ಅದು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

ಸಮ್ಮತ್ತಣಾಣದಂಸಣತವವೀರಿಯಪಂಚಯಾರಮಪ್ಪಾಣಂ।
ಜಲಣೋ ವಿ ಪವಣಸಹಿದೋ ಡಹಂತಿ ಪೋರಾಯಣಂ ಕಮ್ಮಂ ॥ ೩೪ ॥

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಜ್ಞಾನದರ್ಶನತಪೋವೀರ್ಯಪಂಚಾಚಾರಾಃ ಆತ್ಮಾನಾಮ್ ।
ಜ್ವಲನೋಽಪಿ ಪವನಸಹಿತಃ ದಹಂತಿ ಪುರಾತನಂ ಕರ್ಮಂ ॥ ೩೪ ॥

ಅರ್ಥ :—ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ತಪ, ವೀರ್ಯ ಇವು ಪಂಚಾಚಾರಗಳಿದ್ದು ಇವು ಆತ್ಮನ ಆಶ್ರಯಪಡೆದು ಪುರಾತನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಗ್ನಿಯು ಹಳೆಯ ಒಣಗಿದ ಸೌದೆಯನ್ನು ದಗ್ಧ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವಂತೆ ಸುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತವೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಇಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚಾಚಾರಗಳೆಂತೂ ಅಗ್ನಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮನ ತ್ರೈಕಾಲಿಕ ಶುದ್ಧಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಶೀಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ಆತ್ಮನ ಸ್ವಭಾವವು ಪವನದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ ಆ ಪಂಚಾಚಾರರೂಪದ ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಶೀಲರೂಪದ ಗಾಳಿಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಪುರಾತನ ಕರ್ಮಬಂಧನವನ್ನು ದಗ್ಧಮಾಡಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶೀಲವೇ ಮುಖ್ಯವಿದೆ. ಪಂಚಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂದು ಹೇಳಿರುವಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ವಿರೋಧ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ॥ ೩೪ ॥

ಹೀಗೆ ಅಷ್ಟಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಮಾಡಿದವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

ಣಿದ್ದಡ್ಢಅಟ್ಠಕಮ್ಮಾ ವಿಸಯವಿರತ್ತಾ ಜಿದಿಂದಿಯಾ ಧೀರಾ ।
ತವವಿಣಯಸೀಲಸಹಿದಾ ಸಿದ್ಧಾ ಸಿದ್ಧಿಂ ಗದಿಂ ಪತ್ತಾ ॥ ೩೫ ॥

ಆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ-ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನ ತಪ ವೀರ್ಯಾಚರಣ ಆತ್ಮನಾಶ್ರಯ ಪಡೆದು ।
ಬೀಸುವ ಪವನಸಹಿತಗ್ನಿಯಂತೆ ಸುಡುವವು ಪುರಾತನ ಕರ್ಮಗಳ ॥ ೩೪ ॥

ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯವಿರಕ್ತರಾದಾಧೀರರು ಅಷ್ಟಕರ್ಮಗಳ ಕಿಡಿಸಿ ।
ಆ ತಪ ವಿನಯ ಶೀಲ ಸಹ ಸಿದ್ಧಗತಿ ಪಡೆದು ಸಿದ್ಧಪ್ರಭುವಾದರು ॥ ೩೫ ॥

ನಿರ್ದಗ್ಧಾಷ್ಟಕರ್ಮಾಣಃ ವಿಷಯವಿರಕ್ತಾ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಾ ಧೀರಾಃ ।
ತಪೋವಿನಯಶೀಲಸಹಿತಾಃ ಸಿದ್ಧಾಃ ಸಿದ್ಧಿಂ ಗತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ॥ ೩೫ ॥

ಅರ್ಥ : – ಯಾವ ಪುರುಷರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೇ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಧೀರರಿದ್ದಾರೆ, ಪರೀಷಹ ಮೊದಲಾದ ಉಪಸರ್ಗಗಳುಂಟಾದರೂ ಚಂಚಲರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಪಸ್ಸು-ವಿನಯ-ಶೀಲಸಹಿತರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಗತಿ ಎ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಿದ್ಧರೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ವಿಷಯವಿರಕ್ತತೆಯೆಂಬ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಶೀಲದ ಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ॥ ೩೫ ॥

ಲಾವಣ್ಯ ಮತ್ತು ಶೀಲಯುಕ್ತರಾಗಿರುವಂಥ ಮುನಿಗಳು ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, –

ಲಾವಣ್ಣಸೀಲಕುಸಲೋ ಜಮ್ಮಮಹೀರುಹೋ ಜಸ್ಸ ಸವಣಸ್ಸ ।
ಸೋ ಸೀಲೋ ಸ ಮಹಪ್ಪಾ ಭಮಿಜ್ಜ ಗುಣವಿತ್ಥರಂ ಭವಿಅ ॥ ೩೬ ॥

ಲಾವಣ್ಯಶೀಲಕುಶಲಃ ಜನ್ಮಮಹೀರುಹಃ ಯಸ್ಯ ಶ್ರಮಣಸ್ಯ ।
ಸಃ ಶೀಲಃ ಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಭ್ರಮೇತ್ ಗುಣವಿಸ್ತಾರಃ ಭವ್ಯೇ ॥ ೩೬ ॥

ಅರ್ಥ :—ಯಾವ ಮುನಿಯ ಜನ್ಮರೂಪದ ವೃಕ್ಷವು ಲಾವಣ್ಯ ಎಂದರೆ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವೆನಿಸುವಂತೆ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಿದೆ ಮತ್ತು ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯದ ಚೇಷ್ಟೆಯು ಸುಂದರವಿದೆ ಹಾಗೂ ಶೀಲ ಎಂದರೆ ಅಂತರಂಗವು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ರಹಿತ ಪರೋಪಕಾರಿ ಸ್ವಭಾವ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಿರುವಂಥ ಮುನಿಯು ಶೀಲವಂತನಿದ್ದಾನೆ ಮಹಾತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ ಆವನ ಗುಣಗಳ ವಿಸ್ತಾರವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ, ಹರಡುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಹೀಗೆ ಮುನಿಯ ಗುಣಗಳು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ, ಸಮಸ್ತ ಲೋಕದ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶೀಲವ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ವೃಕ್ಷದ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವೃಕ್ಷದ ಶಾಖೆ, ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಪ, ಫಲಗಳು ಸುಂದರವಿದ್ದು ನೆರಳು ನೀಡಿ ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಮಸ್ತಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ವೃಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮುನಿಯು ಕೂಡ ಇಂಥವನಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಮಹಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ॥ ೩೬ ॥

ಇಂಥವನು ಜಿನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರತ್ನತ್ರಯದ ಪ್ರಾಪ್ತಿರೂಪವಾದ ಬೋಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

ಯಾವ ಶ್ರಮಣನ ಜನ್ಮರೂಪ ವೃಕ್ಷ ಲಾವಣ್ಯಮಯ ಶೀಲಸಮೃದ್ಧವಿದೆ ।
ಆವನು ಶೀಲವಂತ ಮಹಾತ್ಮನಿದ್ದವನ ಗುಣ ಲೋಕದೋಳ್ತರಡುವವು ॥ ೩೬ ॥

ಣಾಣಂ ಝಾಣಂ ಜೋಗೋ ದಂಸಣಸುದ್ಧೀಯ [೧]ವೀರಿಯಾಯತ್ತಂ।
ಸಮ್ಮತ್ತದಂಸಣೇಣ ಯ ಲಹಂತಿ ಜಿಣಸಾಸಣೇ ಬೋಹಿಂ ॥ ೩೭ ॥

ಜ್ಞಾನಂ ಧ್ಯಾನಂ ಯೋಗಃ ದರ್ಶನಶುದ್ಧಿಶ್ಚ ವೀರ್ಯಾಯತ್ತಾಃ।
ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದರ್ಶನೇನ ಚ ಲಭಂತೇ ಜಿನಶಾಸನೇ ಬೋಧಿಂ ॥ ೩೭ ॥

ಅರ್ಥ :—ಜ್ಞಾನ, ಧ್ಯಾನ, ಯೋಗ ದರ್ಶನದ ಶುದ್ಧತೆಗಳಂತೂ ವೀರ್ಯದ ಆಧೀನವಿವೆ ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನದಿಂದ ಜಿನಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ರತ್ನತ್ರಯದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷರೂಪದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಧ್ಯಾನ ಎಂದರೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತವಾಗುವುದು, ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಸಮಾಧಿ ಹಚ್ಚುವುದು, ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವನ್ನು ನಿರತಿಚಾರ ಶುದ್ಧಮಾಡುವುದು ಇವಂತೂ ತಮ್ಮ ವೀರ್ಯದ (ಶಕ್ತಿಯ) ಆಧೀನವಿವೆ, ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಆಗುವುದು, ಆದರೆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನದಿಂದ ಬೋಧಿ ಎಂದರೆ ರತ್ನತ್ರಯದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಧ್ಯಾನಾದಿಗಳೂ ಯಥಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗೇ ಆಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯೂ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶೀಲದ್ದೇ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ರತ್ನತ್ರಯವೇ ಆತ್ಮನ ಸ್ವಭಾವವಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಶೀಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ॥ ೩೭ ॥

ಇದರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಜಿನವಚನದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

ಜಿಣವಯಣಗಹಿದಸಾರಾ ವಿಸಯವಿರತ್ತಾ ತವೋಧಣಾ ಧೀರಾ।
ಸೀಲಸಲಿಲೇಣ ಣ್ಹಾದಾ ತೇ ಸಿದ್ಧಾಲಯಸುಹಂ ಜಂತಿ ॥ ೩೮ ॥

ಜಿನವಚನಗೃಹೀತಸಾರಾ ವಿಷಯವಿರಕ್ತಾಃ ತಪೋಧನಾ ಧೀರಾಃ।
ಶೀಲಸಲಿಲೇನ ಸ್ನಾತಾಃ ತೇ ಸಿದ್ಧಾಲಯಸುಖಂ ಯಾಂತಿ ॥ ೩೮ ॥

ಅರ್ಥ :—ಯಾರು ಜಿನವಚನಗಳಿಂದ ಸಾರವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ತಪಸ್ಸೇ ಧನವಿದೆ ಮತ್ತು ಧೀರರಾಗಿರುವಂಥ ಮುನಿಗಳು ಶೀಲರೂಪದ ಜಲದಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಿದ್ಧಾಲಯ ಎಂದರೆ ಸಿದ್ಧರಿರುವ ಸ್ಥಾನದ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಜ್ಞಾನಧ್ಯಾನಯೋಗದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲ ವೀರ್ಯದಾಧೀನವಿರುವವು।
ಜಿನಶಾಸನದೊಳಗೆ ಬೋಧಿಯನು ಪಡೆಯುವರು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನದಿಂದ ॥ ೩೭ ॥
ಜಿನವಚನದಿಂ ಸಾರಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಷಯವಿರಕ್ತ ಧೀರ ತಪೋಧವರು।
ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶೀಲಸಲಿಲದಿಂ ಸಿದ್ಧಾಲಯದ ಸುಖಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುವರು ॥ ೩೮ ॥

---

೧ ಸಂ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ 'ವೀರಿಯಾವತ್ತಂ' ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರವಿದ್ದು ಆದರೆ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ 'ವೀರ್ಯತ್ವ'ವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಜಿನವಚನಗಳಿಂದ ವಸ್ತುವಿನ ಯಥಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಸಾರ ರೂಪವಾದ ತನ್ನ ಶುದ್ಧಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವವರು ಇಂದ್ರಿಯವಿಷಯ ಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ-ಮುನಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪರೀಷಹ ಉಪಸರ್ಗ ಗಳುಂಟಾದರೂ ಕೂಡ ಚಂಚಲರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಗ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣತೆಯರೂಪವೂ, ಎಂಭ ತ್ತ್ನಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಉತ್ತರಗುಣಗಳ ಪೂರ್ಣತೆಯೂ ಆದ ಆ ಶೀಲವೆಂಬ ನಿರ್ಮಲ ಜಲದಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಮಲವನ್ನು ತೊಳೆದು ಹಾಕಿ ಸಿದ್ಧರಾದರು, ಅವರು ಮೋಕ್ಷಮಂದಿರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಪರಮಾನಂದ ಅವಿನಾಶೀ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಅವ್ಯಾಬಾಧ ಸುಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದೆಲ್ಲವೂ ಶೀಲದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಿದೆ. ಇಂಥ ಶೀಲವು ಜಿನವಚನದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರ ಜಿನಾಗಮದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಿದೆ. ॥ ೩೮ ॥

ಕೊನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲೇಖನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ-ಜ್ಞಾನ-ಚಾರಿತ್ರ-ತಪ ಈ ನಾಲ್ಕು ಆರಾಧನೆಗಳ ಉಪದೇಶವಿದೆ ಇವೂ ಶೀಲದಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಆಚಾರ್ಯದೇವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,—

सव्वगुणखीणकम्मा सुहदुक्खविवज्जिदा मणविसुद्धा ।
पप्फोडियकम्मरया हवंति आराहणापयडा ॥ ३९ ॥

सर्वगुणक्षीणकर्माणः सुखदुःखविवर्जिताः मनोविशुद्धाः ।
प्रस्फोटितकर्मरजसः भवन्ति आराधनाप्रकटाः ॥ ३९ ॥

ಅರ್ಥ :—ಸರ್ವಗುಣ ಎಂದರೆ ಮೂಲಗುಣ ಉತ್ತರಗುಣಗಳಿಂದ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ, ಯಾವುದು ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಿಂದ ರಹಿತವಿದೆ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ವಿಶುದ್ಧವಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ಮರಜವನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ ಅಂಥ ಆರಾಧನೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಮೊದಲಂತೂ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಸಹಿತವಾಗಿ ಮೂಲಗುಣ ಉತ್ತರಗುಣಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕರ್ಮಗಳ ನಿರ್ಜರೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕರ್ಮದ ಸ್ಥಿತಿ ಅನುಭಾಗಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತವೆ, ನಂತರ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಖ-ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಆದರಿಂದ ರಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅನಂತರ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಶ್ರೇಣಿ ಹತ್ತಿದಾಗ ಉಪಯೋಗವು ವಿಶುದ್ಧವಾಗುವುದು, ಕಷಾಯಗಳ ಉದಯವು ಅವ್ಯಕ್ತವಾದಾಗ ಸುಖ-ದುಃಖದ ವೇದನೆಯು ದೂರವಾಗುವುದು, ಅನಂತರ ಮನಸ್ಸು ವಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಕ್ಷಪೋಪಶಮಜ್ಞಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಜ್ಞೇಯದಿಂದ ಜ್ಞೇಯಾಂತರವಾಗುವ ವಿಕಲ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಅಳಿಸಿ ಏಕತ್ವವಿತರ್ಕ ಅವಿಚಾರವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಲ್ಪವನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ ವಿಶುದ್ಧ ವಾಗುವುದಿದೆ.

ಸಕಲಗುಣದಿಂ ಕರ್ಮಕ್ಷೀಣ ಸುಖದುಃಖವಿವರ್ಜಿತ ಮನೋವಿಶುದ್ಧಿಯಿಂ ।
ಆ ಕರ್ಮರಜ ಹಾರಿಸಿಯೊಗೆದಂಥ ಆರಾಧನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು ॥ ೩೯ ॥

ಅನಂತರ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಅನಂತ ಚತುಷ್ಟಯಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಕರ್ಮ ರಜವನ್ನು ಹಾರಿಸುವುದಿದೆ, ಹೀಗೆ ಆರಾಧನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣತೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದಿದೆ. ಚರಮಶರೀರಿ ಯಿದ್ದವರಿಗಂತೂ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಆರಾಧನೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯರಿಗೆ ಆರಾಧನೆಯ ಏಕದೇಶವಿರುತ್ತದೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗರೋಪಮಗಳವರೆಗೆ ಸುಖವನ್ನನುಭನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚ್ಯುತರಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಡಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದು ಜಿನವಚನದ ಮತ್ತು ಶೀಲದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಿದೆ. ॥ ೩೯ ॥

ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಯಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ವಜನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ, ಆ ಜ್ಞಾನವು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಈಗ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪರಿಸಮಾಪ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.—

अरहंतेसु सुहभत्ती सम्मत्तं दंसणेण सुविसुद्धं ।
सीलं विसयविरागो णाणं पुण केरिसं भणियं ॥ ४० ॥

अर्हति शुभभक्तिः सम्यक्त्वं दर्शनेन सुविशुद्धं ।
शीलं विषयविरागः ज्ञानं पुनः कीदृशं भणितं ॥ ४० ॥

ಅರ್ಥ :—ಅರಹಂತರಲ್ಲಿ ಶುಭ ಭಕ್ತಿಯಿರುವುದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಿದೆ, ಅದು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನದಿಂದ ವಿಶುದ್ಧವಿದೆ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಗಳ ನಿಶ್ಚಯ ವ್ಯವಹಾರಸ್ವರೂಪದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿನಮುದ್ರೆ ನಗ್ನದಿಗಂಬರರೂಪದ ಧಾರಣ ಹಾಗೂ ಅದರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಂಥ ದರ್ಶನದಿಂದ ವಿಶುದ್ಧ ಅತಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಮಲವಿರುವುದಂತೂ ಅರಹಂತ ಭಕ್ತಿರೂಪದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಿದೆ, ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತವಾಗುವುದು ಶೀಲವಿದೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಇದೇ ಇದೆ, ಇದರಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದೆ ? ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಶೀಲವಿಲ್ಲದೆಯಂತೂ ಜ್ಞಾನವು ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನ ರೂಪದ ಅಜ್ಞಾನವಿದೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :— ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಯಿದೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವಂತೂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಶೀಲಸಹಿತವಿರುವುದನ್ನು ಜ್ಞಾನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆಚಾರ್ಯದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಜಿನಾಗಮದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದೆ, ಜ್ಞಾನವು ಇದರಿಂದ ಭಿನ್ನ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ? ಇದರಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನಂತೂ ನಾವು ಜ್ಞಾನವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇವುಗಳ ಹೊರ ತಾಗಿರುವುದಂತೂ ಅದು ಅಜ್ಞಾನವೇ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಹಾಗೂ ಶೀಲಗಳು ಜಿನಾಗಮದಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮುಖಾಂತರ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಶೀಲಗಳಾವವು ಅವರ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳ ಲಾಗುವುದು, ಯಾರ ವಚನಗಳಿಂದ ಇವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಅವರ ಭಕ್ತಿಯಿದ್ದಾಗ ಇವನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಾದಾಗ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತವಾಗೇ ಆಗುವುದು, ಒಂದುವೇಳೆ ವಿರಕ್ತನಾಗದಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇನು ತಿಳಿದನು? ಈ ಪ್ರಕಾರ

ಅರಹಂತರಲಿ ಶುಭಭಕ್ತಿ ದರ್ಶನದಿಂ ವಿಶುದ್ಧವಾದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಿದೆ ।
ಇರೆ ವಿಷಯವಿರಕ್ತತೆ ಶೀಲ ಇದರಿಂ ಭಿನ್ನ ಜ್ಞಾನವೆಂತದಿರುವುದು ॥ ೪೦ ॥

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಶೀಲವಾದ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನವು ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಶೀಲಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯಿದೆ! ಹೀಗೆ ಈ ಜಿನಾಗಮವಿದ್ದು ಅದು ಸಂಸಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಮಾಡಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಸುವಂಥದ್ದಿದೆ, ಅದು ಜಯವಂತವಾಗಿರಲಿ. ಇದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಸಹಿತವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಮಹಿಮೆಯಿದೆ. ಇದೇ ಅಂತ್ಯಮಂಗಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ॥ ೪೦ ॥

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭ. ಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯದೇವ ವಿರಚಿತ ಅಷ್ಟಪಾಹುಡ ಗ್ರಂಥವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಶೀಲವೆಂಬ ಹೆಸರು ಸ್ವಭಾವದ್ದಿದೆಯೆಂದು ಇದರ ಸಂಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಆತ್ಮನ ಸ್ವಭಾವವು ಶುದ್ಧ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಮಯ ಚೇತನಾಸ್ವರೂಪವಿದೆ, ಅದು ಅನಾದಿ ಕರ್ಮದ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ವಿಭಾವ ರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ವಿಶೇಷಗಳು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಕಷಾಯ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕವಿವೆ, ಇವನ್ನು ರಾಗ-ದ್ವೇಷ-ಮೋಹಗಳೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಇವುಗಳ ಭೇದ ಎಂಭತ್ತಾ ನ್ನಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದೆ, ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅನಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ಕುಶೀಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ಅಭಾವ ರೂಪವಾಗಿ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಎಂಭತ್ತಾ ನ್ನಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಉತ್ತರಗುಣಗಳಿವೆ, ಇವನ್ನು ಶೀಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದಂತೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರದ್ರವ್ಯದ ಸಂಬಂಧದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಶೀಲ-ಕುಶೀಲದ ಅರ್ಥವಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯವಹಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕುಶೀಲದಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ಭೇದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇವುಗಳ ಅಭಾವರೂಪವಾಗಿ ಶೀಲದಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ಭೇದಗಳಿವೆ, ಇವನ್ನು ಜಿನಾಗಮದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶೀಲದ ಮಹಿಮೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಯಾರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಸ್ವರ್ಗ-ಮೋಕ್ಷಗಳ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮಸ್ಕಾರವಿದೆ. ಆವರು ನಮಗೂ ಶೀಲದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಲೆಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ-

ಬ್ರಹ್ಮನುಯ ಮಂಗಲರೂಪವಾದ ಪಂಚಪದಕೆರಗುವೆನು
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶರಣ ಸದಾ ಲಭಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಭವಕೂಪಕಳಿಯೆನು

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭ. ಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯದೇವವಿರಚಿತ ಅಷ್ಟಪಾಹುಡದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ಶೀಲಪಾಹುಡ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಜಯಪುರ ನಿವಾಸಿ ಪಂ. ಜಯಚಂದ ಛಾಬಡಾಕೃತ ದೇಶಭಾಷಾಮಯ ವಚನಿಕೆಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರು ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾನುವಾದವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

—— : : ——

ವಚನಿಕಾಕಾರನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭ. ಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯದೇವಕೃತ ಗಾಥಾಬಂಧ ಪಾಹುಡ ಗ್ರಂಥವಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಹುಡಗಳಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಈ ದೇಶಭಾಷಾಮಯ ವಚನಿಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆರು ಪಾಹುಡಗಳದ್ದಂತೂ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಯಂತೂ ಶ್ರೀ ಶ್ರುತಸಾಗರ ಕೃತವಿದ್ದು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬೇರಾರೋ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಾಥೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಅನ್ಯಪ್ರಕಾರವಿದೆ, ಅವು ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅವುಗಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಅರ್ಥವು ಪ್ರತಿಭಾಸಿತವಾದಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಲಿಂಗಪಾಹುಡ ಮತ್ತು ಶೀಲಪಾಹುಡ ಇವೆರಡು ಪಾಹುಡಗಳ ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ದೊರಕದಿರುವುದರಿಂದ ಗಾಥೆಯ ಅರ್ಥವು ಪ್ರತಿಭಾಸದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರುತಸಾಗರಕೃತ ಷಟ್‌ಪಾಹುಡದ ಟೀಕೆಯಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಂತರದ ಸಾಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಕಥನವು ಅಧಿಕವಿದ್ದು ಇದು ಆ ಟೀಕೆಯ ವಚನಿಕೆಯಲ್ಲ, ಗಾಥೆಯ ಅರ್ಥ ಮಾತ್ರ ವಚನಿಕೆ ಮಾಡಿ ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭಾಸದಲ್ಲಿ ಬಂದುದರ ಅನುಸಾರ ಅರ್ಥ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಆಗಮದಿಂದ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಪಭ್ರಂಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಪಂಡಿತರು ಮೂಲಗ್ರಂಥದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓದಬೇಕು. ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯವನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡದೆ ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸತ್ಪುರುಷರ ಸ್ವಭಾವವು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರು ದೋಷ ನೋಡಿ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :—ನೀವು ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಯವರಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಮಹಾನ ಗ್ರಂಥದ ವಚನಿಕೆಯನ್ನೇಕೆ ಬರೆದಿರುವಿರಿ ?

ಉತ್ತರ :—ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನಗಿಂತಲೂ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ಅಧಿಕರಿದ್ದು ಅವರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರೂಪದಿಂದ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವ ವರ್ಣನೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯವರು ಕೂಡ ಓದಿ ಪಠಿಸಿ ಅರ್ಥದ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಜಿನಮತದ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ದೃಢವಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಭಾಸದಲ್ಲಿ ಬಂದಹಾಗೆ ಅರ್ಥ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ಮೂಲಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿಯೇ ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನನಗಂತೂ ಯಾವುದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಲಾಭ ಪೂಜೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಧರ್ಮಾನುರಾಗದಿಂದ ಈ ವಚನಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ಕ್ಷಮೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗಾಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೀಗಿದೆ—ಮೊದಲನೆಯ ದರ್ಶನ ಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೩೬, ಸೂತ್ರ ಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೨೭, ಚಾರಿತ್ರಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೪೫, ಬೋಧಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೬೨, ಭಾವಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೧೬೫, ಮೋಕ್ಷಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೧೦೬, ಲಿಂಗಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೨೨ ಮತ್ತು ಶೀಲಪಾಹುಡದ ಗಾಥೆ ೪೦, ಹೀಗೆ ಅಷ್ಟಪಾಹುಡಗಳ ಒಟ್ಟು ಗಾಥೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೩ ಇದೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅರ್ಥಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ

ವ್ಯವಹಾರನಯವು ಸ್ವದ್ರವ್ಯವನ್ನು-ಪರದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಭಾವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರಣ ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಇನ್ನಾವುದಾದರೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂಥದರ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲೇ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಯನಯವು ಅವುಗಳನ್ನು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಇನ್ನಾವುದಾದರೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲೇ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಾಗುತ್ತದೆ; ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅದರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ :—ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಜಿನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ನಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ?

ಉತ್ತರ :—ಜಿನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಡೆಯಂತೂ ನಿಶ್ಚಯನಯದ ಮುಖ್ಯತೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿದೆ. ಅದನ್ನಂತೂ 'ಸತ್ಯಾರ್ಥವು ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ'ಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕೆಲವೆಡೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಯದ ಮುಖ್ಯತೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿದೆ, ಅದನ್ನು 'ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಿಮಿತ್ತದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ'ಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಹೆಸರೇ ಎರಡೂ ನಯಗಳ ಗ್ರಹಣವಿದೆ ಮತ್ತು ಎರಡೂ ನಯಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಸಮಾನ ಸತ್ಯಾರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು 'ಹೀಗೂ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಹೀಗೂ ಇದೆ'ಯೆಂದು ಭ್ರಮರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದಂತೂ ಎರಡೂ ನಯಗಳ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ :—ಒಂದುವೇಳೆ ವ್ಯವಹಾರನಯವು ಅಸತ್ಯಾರ್ಥವಿದ್ದರೆ ಜಿನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ? ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯನಯದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ :—ಸಮಯಸಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥದೇ ತರ್ಕವನ್ನು ಉಪಸ್ಥಿತ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅನಾರ್ಯ ಎಂದರೆ ಮ್ಲೇಚ್ಛನಿಗೆ ಮ್ಲೇಚ್ಛಭಾಷೆಯಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪರಮಾರ್ಥದ ಉಪದೇಶವು ಅಶಕ್ಯವಿದೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಉಪದೇಶವಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಈ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು; ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರನಯವಿದೆ ಅದು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

—ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಪ್ರಕಾಶಕ

ಗಾಥೆಗಳ ವರ್ಣಾನುಕ್ರಮ ಸೂಚಿ

—:—

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಅ	
ಅಇಸೋಹಣಜೋಏಣಂ	೨೭೧
ಅಣ್ಣಾಣಿ ಬಹಿರಪ್ಪಾ	೨೫೯
*ಅಂಗಾಇಂ ದಸ ಯ ದುಣ್ಣಿ ಯ	೧೭೬
ಅಚ್ಚೇಯಣಂ ಪಿ ಜೇದಾ	೨೯೪
ಅಜ್ಜ ವಿ ತಿರಿಯಣಸುದ್ಧಾ	೩೦೫
ಅಣ್ಣಾಣಂ ಮಿಚ್ಛತ್ತಂ	೭೪
ಅಣ್ಣಂ ಚ ವಸಿಟ್ಠ ಮುಣೇ	೧೭೦
ಅಣ್ಣೇ ಕುಮರಣಮರಣಂ	೧೫೯
ಅಪರಿಗ್ಗಹ ಸಮಣುಣ್ಣೇಸು	೪೪
ಅಪ್ಪಾ ಅಪ್ಪಮ್ಮಿ ರಓ	೧೫೪
ಅಪ್ಪಾ ಅಪ್ಪಮ್ಮಿ ರಓ	೧೯೭
ಅಪ್ಪಾ ಚರಿತ್ತವಂತೋ	೨೯೭
ಅಪ್ಪಾ ಝಾಯಂತಾಣಂ	೩೦೧
ಅಪ್ಪಾ ಣಾಊಣ ಣರಾ	೨೯೯
ಅಮಣುಣ್ಣೇ ಯ ಮಣುಣ್ಣೇ	೪೪
ಅಮರಾಣ ವಂದಿಯಾಣಂ	೨೪
ಅಯಸಾಣ ಭಾಯಣೇಣ ಯ	೧೪೭
ಅರಸಮರೂವಮಗಂಧಂ	೧೪೩
ಅರಹಂತಭಾಸಿಯತ್ಥಂ	೩೭
ಅರಹಂತೇಣ ಸುದಿಟ್ಠಂ	೯೬
ಅರಹಂತೇ ಸುಹಭಕ್ತಿ ೀ	೩೭೧
ಅರುಹಾ ಸಿದ್ಧಾಯರಿಯಾ	೩೨೨
ಅವರೋ ವಿ ದವ್ವಸವಣೋ	೧೭೪
ಅವಸೇಸಾ ಜೇ ಲಿಂಗೀ	೫೩
ಅಸಿಯಸಯ ಕಿರಿಯವಾಈ	೨೩೪
ಅಸುಈಬೀಹತ್ಥೇಹಿ ಯ	೧೫೧
ಅಸ್ಸಂಜದಂ ಣ ವಂದೇ	೨೪
ಅಹ ಪುಣ ಅಪ್ಪಾ ಣಚ್ಚದಿ	೫೪
ಅಹ ಪುಣ ಅಪ್ಪಾ ಣಚ್ಚದಿ	೧೯೭

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಆ	
ಆಗಂತುಕ ಮಾಣಸಿಯಂ	೧೪೭
ಆದಸಹಾವಾದಣ್ಣಂ	೨೬೭
ಆದಾ ಖು ಮಜ್ಝು ಣಾಣೇ	೧೪೦
ಆದೇಹಿ ಕಮ್ಮಗಂಠೀ	೩೬೩
ಆಯದಣಂ ಜೇದಿಹರಂ	೯೬
ಆರುಹವಿ ಅಂತರಪ್ಪಾ	೨೬೧
ಆಹಾರಭಯಪರಿಗ್ಗಹ	೨೧೪
ಆಹಾರಾಸಣಣಿದ್ದಾ ಜಯಂ	೨೯೭
ಆಹಾರೋ ಯ ಸರೀರೋ	೧೧೭
ಆಸವಹೇದೂ ಯ ತಹಾ	೨೯೧
ಇ	
ಇಚ್ಛಾಯಾರ ಮಹತ್ಥಂ	೫೩
ಇಡ್ಢಿಮತುಲಂ ವಿಉವ್ವಿಯ	೨೩೦
ಇಯ ಘಾಇಕಮ್ಮಮುಕ್ಕೋ	೨೪೫
ಇಯ ಉವಏಸಂ ಸಾರಂ	೨೪೧
ಇಯ ಜಾಣಿಊಣ ಜೋಈ	೨೭೬
ಇಯ ಣಾಉಂ ಗುಣದೋಸಂ	೨೪೦
ಇಯ ಣಾಊಣ ಖಮಾಗುಣ	೨೧೨
ಇಯ ತಿರಿಯಮಣುಯಜಮ್ಮೀ	೧೫೬
ಇಯ ಭಾವಪಾಹುಡಮಿಣಂ	೨೫೩
ಇಯ ಮಿಚ್ಛತ್ತಾವಾಸೇ	೨೩೭
ಇಯ ಲಿಂಗಪಾಹುಡಮಿಣಂ	೩೪೩
ಇರಿಯಾಭಾಸಾಏಸಣ	೪೪
ಉ	
ಉಕ್ಕಿಟ್ಠಸೀಹ ಚರಿಯಂ	೫೦
ಉಗ್ಗತವೇಣಣ್ಣಾಣೇ	೨೯೦
ಉಚ್ಚಾಭಾವಣಾ	೭೩

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಉ	
ಉಚ್ಚಾಹಭಾವಣಾ	೭೪
ಉತ್ತಮಮಜ್ಝಿಮಗೇಹೇ	೧೨೭
ಉತ್ಥರಇ ಜಾ ಣ ಜರಓ	೨೩೧
ಉದ್ಧದ್ಧಮಜ್ಝಲೋಯೇ	೩೦೪
ಉದಧೀ ವ ರದಣುಭರಿದೋ	೩೬೩
ಉಪ್ಪಡದಿ ಪಡದಿ ಧಾವದಿ	೩೩೯
ಉವಸಗ್ಗ ಪರಿಸಹಸಹಾ	೧೩೧
ಉವಸಮಖಮದಮಜುತ್ತಾ	೧೨೯
ಏ	
ಏಏಣ ಕಾರಣೇಣ ಯ	೫೪
ಏಏಣ ಕಾರಣೇಣ ಯ	೧೯೪
ಏಏ ತಿಣ್ಣಿ ವಿ ಭಾವಾ	೬೬
ಏಏ ತಿಣ್ಣಿ ವಿ ಭಾವಾ	೭೭
ಏಏಹಿಂ ಲಕ್ಖಣೇಹಿಂ ಯ	೭೨
ಏಕ್ಕೇಕ್ಕಂಗುಲಿವಾಹೀ	೧೬೫
ಏಗೋ ಮೇ ಸಸ್ಸದೋ ಆಪ್ಪಾ	೧೪೦
ಏಗಂ ಜಿಣಸ್ಸರೂವಂ	೨೩
ಏರಿಸಗುಣೇಹಿಂ ಸವ್ವಂ	೧೧೯
ಏವಂ ಆಯತ್ತಣಗುಣ	೧೩೩
ಏವಂ ಚಿಯ ಣಾಊಣ ಯ	೬೭
ಏವಂ ಜಿಣಪಣ್ಣತ್ತಂ	೨೫
ಏವಂ ಜಿಣಪಣ್ಣತ್ತಂ	೩೨೪
ಏವಂ ಜಿಣೇಹಿಂ ಕಹಿಯಂ	೩೧೦
ಏವಂ ಬಹುಪ್ಪಯಾರಂ	೩೬೬
ಏವಂ ಸಹಿಓ ಮುಣೇವರ	೩೪೧
ಏವಂ ಸಾವಯಧಮ್ಮಂ	೪೩
ಏವಂ ಸಂಪೇವೇಣ ಯ	೯೩
ಕ	
ಕತ್ತಾ ಭೋಇ ಅಮುತ್ತೋ	೨೪೧
ಕಲಹಂ ವಾದಂ ಜೂವಾ	೩೩೩
ಕಲ್ಲಾಣ ಪರಂಪರಯಾ	೩೩
ಕಾಊಣ ಣಮುಕ್ಕಾರಂ	೨

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಕ	
ಕಾಊಣ ಣಮೋಕಾರಂ	೩೨೫
ಕಾಲಮಣಂತಂ ಜೀವೋ	೧೬೨
ಕಿಂ ಕಾಹಿದಿ ಬಹಿಕಮ್ಮಾ	೩೧೯
ಕಿಂ ಜಂಪಿವೇಣ ಬಹುಣಾ	೨೫೩
ಕಿಂ ಪುಣ ಗಚ್ಛಇ ಮೋಹಂ	೨೩೦
ಕಿಂ ಬಹುಣಾ ಭಣಿವೇಣಂ	೩೧೨
ಕುಚ್ಛಿಯದೇವಂ ಧಮ್ಮಂ	೩೧೫
ಕುಚ್ಛಿಯಧಮ್ಮಮ್ಮಿ ರಓ	೨೩೬
ಕುಮಯಕುಸುದಪಸಂಸಾ	೩೫೪
ಕೇವಲಿ ಜಿಣಪಣ್ಣತ್ತಂ	೧೭೬
ಕೋಹಭಯಹಾಸಲೋಹಾ	೮೬
ಕಂದಪ್ಪಮಾಇಯಾಓ	೧೪೮
ಕಂದಪ್ಪಾಇಯ ವಟ್ಟಇ	೩೩೭
ಕಂದಂ ಮೂಲಂ ವೀಯಂ	೨೦೮
ಖ	
ಖಣಣುತ್ತಾವಣವಾಲಣ	೧೪೬
ಖಯರಾಮರಮಣಾಯಕರಂ	೧೯೦
ಗ	
ಗಇ ಇಂದಿಯಂ ಚ ಕಾಯೇ	೧೧೬
ಗಸಿಯಾಇಂ ಪುಗ್ಗಲಾಇಂ	೧೫೪
ಗಹಿಉಜ್ಝಿಯಾಇಂ ಮುಣಿವರ	೧೫೫
ಗಹಿಊಣ ಯ ಸಮ್ಮತ್ತಂ	೩೧೧
ಗಾಹೇಣ ಅಪ್ಪಗಾಹಾ	೬೨
ಗಿಣ್ಹದಿ ಅದತ್ತದಾಣಂ	೩೩೪
ಗಿಹಗಂಥವೋಹಮುಕ್ಕಾ	೧೨೫
ಗುಣಗಣಮಣಿಮಾಲಾವಿ	೨೫೦
ಗುಣಗಣವಿಹೂಸಿಯಂಗೋ	೩೨೧
ಗುಣಠಾಣಮಗ್ಗಣೇಹಿಂ	೧೧೫
ಚ	
ಚಉವಿಹವಿಕಹಾಸತ್ತೋ	೧೫೦
ಚಉಸಟ್ಠಿ ಚಮರಸಹಿಓ	೩೧
ಚಕ್ಕಹರರಾಮಕೇಸವ	೨೫೧

ಗಾಥೆ		ಪುಟ
ಚ		
ಚರಣಂ ಹವಇ ಸಧಮ್ಮೋ		೨೪೪
ಚರಿಯಾವರಿಯಾ ವದಸಮಿದಿ		೩೦೩
ಚಾರಿತ್ತಸಮಾರೂಢೋ		೯೨
ಚಿತ್ತಾಸೋಹಿ ಣ ತೇಸಿಂ		೬೨
ಚೇಇಯ ಬಂಧಂ ಮೋಕ್ಖಂ		೧೦೦
ಚೋರಾಣ ಲಾಉರಾಣ ಯ		೩೩೬
ಛ		
ಛಜ್ಜೀವ ಛಡಾಯದಣಂ		೨೩೧
ಛತ್ತೀಸಂ ತಿಣ್ಣಿ ಸಯಾ		೧೫೭
ಛಹ ದವ್ವ ಣವ ಪಯತ್ಥಾ		೨೪
ಛಾಯಾಲದೋಸದೂಸಿಯ		೨೦೭
ಜ		
ಜಇ ಣಾಣೇಣ ವಿಸೋಹೋ		೩೬೫
ಜಇ ದಂಸಣೇಣ ಸುದ್ಧಾ		೬೧
ಜಇ ವಿಸಯಲೋಲಏಹಿ		೩೬೫
ಜರವಾಹಿ ಜಮ್ಮಮರಣಂ		೧೧೪
ಜರವಾಹಿ ದುಕ್ಖರಹಿಯಂ		೧೧೯
ಜಲಥಲಸಿಹಿಪವಣಂಬರ		೧೫೩
ಜಸ್ಸಪರಿಗ್ಗಹಗಹಣಂ		೫೮
ಜದಿ ಪಢದಿ ಬಹು		೩೨೦
ಜಹ ಕಂಚಣಂ ವಿಸುದ್ಧಂ		೩೫೧
ಜಹ ಜಾಯರೂವರೂವಂ		೩೧೪
ಜಹ ಜಾಯರೂವಸರಿಸಾ		೧೨೯
ಜಹ ಜಾಯರೂವಸರಿಸೋ		೫೬
ಜಹ ಣ ವಿ ಲಹದಿ ಹು ಲಕ್ಖಂ		೧೦೭
ಜಹ ತಾರಯಾಣ ಚಂದೋ		೨೩೯
ಜಹ ತಾರಾಯಣಸಹಿಯಂ		೨೪೦
ಜಹ ದಿವ್ವೋ ಗಬ್ಬಹರೇ		೨೨೫
ಜಹ ಪತ್ಥರೋ ಣ ಭಿಜ್ಜಇ		೨೦೩
ಜಹ ಫಣಿರಾಓ ಸೋಹಇ		೨೩೯
ಜಹ ಫಲಿಹಮಣಿ ವಿಸುದ್ಧೋ		೨೮೯
ಜಹ ಫುಲ್ಲಂ ಗಂಧಮಯಂ		೧೦೪

ಗಾಥೆ		ಪುಟ
ಜ		
ಜಹ ಮೂಲಮ್ಮಿ ವಿಣಟ್ಠೇ		೧೭
ಜಹ ಮೂಲಾಓ ಖಂಧೋ		೧೪
ಜಹ ರಯಣಾಣಂ ಪವರಂ		೧೯೫
ಜಹ ವಿಸಯಲುದ್ಧ ವಿಸದೋ		೩೫೯
ಜಹ ಬೀಯಮ್ಮಿ ಯ ದಡ್ಢೇ		೨೨೭
ಜಹ ಸಲಿಲೇಣ ಣ ಲಿಪ್ಪಇ		೨೪೭
ಜಾವಿ ವಿಸಯ ವಿರತ್ತೋ		೩೬೬
ಜಾಣಹಿ ಭಾವಂ ಪಢಮಂ		೧೪೪
ಜಾವ ಣ ಭಾವಇ ತಚ್ಚಂ		೨೧೭
ಜಿಣಣಾಣದಿಟ್ಠಿ ಸುದ್ಧಂ		೬೬
ಜಿಣಬಿಂಬಂ ಣಾಣಮಯಂ		೧೦೪
ಜಿಣಮಗ್ಗೇ ಪವ್ವಜ್ಜಾ		೧೩೦
ಜಿಣಮುದ್ದಂ ಸಿದ್ಧಿಸುಹಂ		೨೮೬
ಜಿಣವಯಣ ನೋಸಹಮಿಣಂ		೨೩
ಜಿಣವಯಣಗಹಿದಸಾರಾ		೩೬೯
ಜಿಣವರ ಚರಣಂಬುರುಹಂ		೨೪೬
ಜಿಣವರಮಏಣ ಜೋಈ		೨೬೯
ಜೀವವಿಮುಕ್ಕೋ ಸಬಓ		೨೩೪
ಜೀವಾಜೀವವಿಭತ್ತೀ		೯೦
ಜೀವಾಜೀವವಿಹತ್ತೀ		೨೪೧
ಜೀವಾಣಮುಭಯದಾಣಂ		೨೩೩
ಜೀವಾದೀಸದ್ಧಹಣಂ		೨೫
ಜೀವೋ ಜಿಣಪಣ್ಣತ್ತೋ		೧೪೨
ಜೀವದಯಾ ದಮ ಸಚ್ಚಂ		೩೫೭
ಜೇ ಕೇ ವಿ ದವ್ವಸವಣಾ		೨೨೫
ಜೇ ಝಾಯಂತಿ ಸದವ್ವಂ		೨೬೪
ಜೇಣ ರಾಗೋ ಪರೇ ದವ್ವೇ		೩೦೨
ಜೇ ದಂಸಣೇಸು ಭಟ್ಠಾ ಣಾಣೇ		೧೬
ಜೇ ದಂಸಣೇಸು ಭಟ್ಠಾ ಪಾಏ		೧೯
ಜೇ ಪಾವವೋಹಿಯಮುಈ		೩೦೬
ಜೇ ವಿ ಪಡಂತಿ ಯ ತೇಸಿಂ		೨೦
ಜೇ ಪುಣ ವಿಸಯವಿರತ್ತಾ		೩೦೦
ಜೇ ಪುಣ ವಿಸಯವಿರತ್ತಾ		೩೫೦
ಜೇ ಪಂಚಚೇಲಸತ್ತಾ		೩೦೬

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಜ	
ಜೇ ರಾಯಸಂಗಜುತ್ತಾ	೧೮೮
ಜೇ ಬಾವೀಸಪರೀಸಹ	೫೨
ಜೇಸಿಂ ಜೀವಸಹಾವೋ	೧೮೩
ಜೋ ಇಚ್ಛಇ ಣಿಸ್ಸರಿಹುಂ	೨೭೨
ಜೋ ಕಮ್ಮಜಾದಮಇಓ	೨೯೨
ಜೋ ಕೋಡಿವಿ ಣ ಜಿಪ್ಪಇ	೨೭೦
ಜೋ ಕೋ ವಿ ಧಮ್ಮಸೀಲೋ	೧೭
ಜೋ ಜಾಇ ಜೋಯಣಸಯಂ	೨೬೯
ಜೋ ಜೀವೋ ಭಾವಂತೋ	೧೮೧
ಜೋ ಜೋಡೇದಿ ವಿವಾಹಂ	೩೩೫
ಜೋ ದೇಹೇ ಣಿರವೇಕ್ಖೋ	೨೬೪
ಜೋ ಪಾವಮೋಹಿದಮುದೀ	೩೩೧
ಜೋ ಪುಣ ಪರದವ್ವರಓ	೨೬೬
ಜೋ ರಯಣತ್ತಯಜುತ್ತೋ	೨೮೪
ಜೋ ಸುತ್ತೋ ವವಹಾರೇ	೨೭೬
ಜೋ ಸಂಜಮೇಸು ಸಹಿಓ	೫೨
ಜಂ ಕಿಂಚಿ ಕಯಂ ದೋಸಂ	೨೧೦
ಜಂ ಚರದಿ ಸುದ್ಧ ಚರಣಂ	೧೦೧
ಜಂ ಜಾಣಇ ತಂ ಣಾಣಂ	೬೫
ಜಂ ಜಾಣಇ ತಂ ಣಾಣ	೨೭೯
ಜಂ ಜಾಣೆಊಣ ಜೋಈ	೨೫೮
ಜಂ ಜಾಣೆಊಣ ಜೋಈ	೨೮೩
ಜಂ ಣಿಮ್ಮಲಂ ಸುಧಮ್ಮಂ	೧೧೧
ಜಂ ಮಯಾ ದಿಸ್ಸದೇ ರೂವಂ	೨೭೫
ಜಂ ಸಕ್ಕಇ ತಂ ಕೀರಇ	೨೬
ಜಂ ಸುತ್ತಂ ಜಿಣಉತ್ತಂ	೪೫
ಝ	
ಝಾಯಹಿ ಧಮ್ಮಂ ಸುಕ್ಕಂ	೨೨೪
ಝಾಯೆಹಿ ಪಂಚ ವಿ ಗುರವೇ	೨೨೬
ಣ	
ಣಗ್ಗತ್ತಣಂ ಅಕಜ್ಜಂ	೧೭೮
ಣಗ್ಗೋ ಪಾವಇ ದುಕ್ಖಂ	೧೮೬
ಣಚ್ಚದಿ ಗಾಯದಿ ತಾವಂ	೩೩೨

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಣ	
ಣಮಿಊಣ ಜಿಣವರಿಂದೇ	೧೪೦
ಣಮಿಊಣ ಯ ತಂ ದೇವಂ	೨೫೮
ಣ ಮುಯಇ ಪಯಡಿ ಅಭವ್ವೋ	೨೩೫
ಣರಏಸು ವೇಯಣಾಓ	೩೭೦
ಣವಣೋಕಸಾಯವಗ್ಗಂ	೨೦೧
ಣವವಿಹ ಬಂಭಂ ಪಯಡೆಹಿ	೨೦೫
ಣವವಿಹಿಂ ಜಂ ಣವಿಜ್ಜಇ	೩೭೨
ಣವಿ ದೇಹೋ ವಂದಿಜ್ಜಇ	೨೯
ಣ ವಿ ಸಿಜ್ಝದಿ ವತ್ಥಧರೋ	೬೦
ಣಾಣಗುಣೇಹಿಂ ವಿಹೀಣಾ	೯೨
ಣಾಣಮಯ ವಿಮಲಸೀಯಲ	೨೨೭
ಣಾಣಮಯಂ ಅಪ್ಪಾಣಂ	೨೫೭
ಣಾಣಮ್ಮಿ ದಂಸಣಮ್ಮಿ ಯ	೩೩
ಣಾಣಸ್ಸ ಣತ್ಥಿ ದೋಸೋ	೩೫೨
ಣಾಣಾವರಣಾದೀಹಿಂ	೨೨೦
ಣಾಣೇ ಸಿವಪರಮೇಟ್ಠೀ	೨೪೪
ಣಾಣೇಣ ದಂಸಣೇಣ ಯ	೩೨
ಣಾಣೇಣ ದಂಸಣೇಣ ಯ	೩೫೨
ಣಾಣಂ ಚರಿತ್ತಸುದ್ಧಂ	೩೪೯
ಣಾಣಂ ಚರಿತ್ತಹೀಣ	೨೯೩
ಣಾಣಂ ಚರಿತ್ತಹೀಣಂ	೩೪೯
ಣಾಣಂ ಝಾಣಾಂ ಜೋಗೋ	೩೬೯
ಣಾಣಂ ಣರಸ್ಸ ಸಾರೋ	೩೨
ಣಾಣಂ ಣಾಊಣ ಣರಾ	೩೫೦
ಣಾಣಂ ದಂಸಣ ಸಮ್ಮಂ	೬೪
ಣಾಣಂ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಹವದಿ	೧೦೪
ಣಾಮೇ ತವಣೇ ಹಿ ಯ ಸಂದವ್ವೇ	೧೯೨
ಣಿಗ್ಗಂಥ ಮೋಹಮುಕ್ಕಾ	೩೦೭
ಣಿಗ್ಗಂಥಾ ಣಿಸ್ಸಂಗಾ	೧೨೭
ಣಿಚ್ಚೇಲ ಪಾಣಿಪತ್ತಂ	೫೧
ಣಿಚ್ಚಯಣಯಸ್ಸ ಏವಂ	೩೦೯
ಣಿಣ್ಣೇಹಾ ಣಿಲ್ಲೋಹಾ	೧೨೪
ಣಿಂದಾಏ ಯ ಪಸಂಸಾಏ	೩೦೨
ಣಿಯದೇಹಸರಿಚ್ಛಂ	೨೬೨

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಣ	
ಣೆಯಸತ್ತೀಏ ಮಹಾಜಸ	೨೧೦
ಣೆರುವಮುಮಚಲಮುಚೋವಾ	೧೦೨
ಣಿಸ್ಸಂಕೆಯ ಣಿಕ್ಕಂಖಿಯ	೬೯
ಣೆದ್ದಿಷ್ಠ ಅಟ್ಠಕಮ್ಮಾ	೩೬೭
ತ	
ತಚ್ಚರುಈ ಸಮ್ಮತ್ತಂ	೨೮೦
ತವರಹಿಯಂ ಜಂ ಣಾಣಂ	೨೯೪
ತವವಯಗುಣೇಹಿಂ ಸುದ್ಧೋ	೧೦೫
ತವವಯಗುಣೇಹಿಂ ಸುದ್ಧಾ	೧೩೩
ತವ್ವಿವರೀಓ ಬಂಧಇ	೨೧೯
ತಸ್ಸ ಯ ಕರಪ ಪಣಾಮಂ	೧೦೫
ತಾಮ ಣ ಣಜ್ಜಇ ಅಪ್ಪಾ	೨೯೯
ತಾವ ಣ ಜಾಣದಿ ಣಾಣಂ	೩೪೮
ತಿತ್ಥಯರಗಣಹರಾಇಂ	೨೨೯
ತಿತ್ಥಯರಭಾಸಿಯತ್ಥಂ	೨೦೧
ತಿಪಯಾರೋ ಸೋ ಅಪ್ಪಾ	೨೫೯
ತಿಲತುಸಮತ್ತಣಿಮಿತ್ತಸಮ	೧೩೧
ತಿಹಿತಿಣ್ಣಿ ಧರವಿ ಣೆಚ್ಚಂ	೨೮೪
ತಿಹುಯಣಸಲಿಲಂ ಸಯಲಂ	೧೫೪
ತುಸಮಾಸಂ ಘೋಸಂತೋ	೧೭೬
ತುಸ ಧಮ್ಮಂತ ಬಲೇಣ ಯ	೩೬೦
ತುಹ ಮರಣೇ ದುಕ್ಖೇಣ	೧೫೨
ತೇ ಧಣ್ಣಾ ತಾಣ ಣಮೋ	೨೨೯
ತೇ ಧಣ್ಣಾ ಸುಕಯತ್ಥಾ	೩೧೩
ತೇ ಧೀರವೀರ ಪುರಿಸಾ	೨೪೮
ತೇ ಮೇ ತಿಹುವಣಮಹಿಯಾ	೨೫೨
ತೇಯಾಲಾ ತಿಣ್ಣಿ ಸಯಾ	೧೬೪
ತೇರಹಮೇ ಗುಣಠಾಣೇ	೧೧೫
ತೇ ರೋಯಾ ವಿ ಯ ಸಯಲಾ	೧೬೫
ತೇ ಚ್ಚಿಯ ಭಣಾಮಿ ಹಂ ಜೇ	೨೪೭
ತಂ ಜೇವ ಗುಣ ವಿಸುದ್ಧಂ	೭೦
ಥ	
ಥೂಲೇ ತಸಕಾಯವಹೇ	೪೧

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ದ	
ದಥಸಂಜಮಮುದ್ದಾವಿ	೧೦೬
ದವ್ವೇಣ ಸಯಲ ಣಗ್ಗಾ	೧೪೫
ದಸ ದಸ ದೋ ಸುಪರೀಸಹ	೨೦೩
ದಸ ಪಾಣಾ ಪಜ್ಜತೀ	೧೧೯
ದಸಣಿಹಪಾಣಾಹಾರೋ	೨೩೨
ದಿಕ್ಖಾಕಾಲಾಈಯಂ	೨೧೩
ದಿಯಸಂಗಟ್ಠೆಯವಸಣಂ	೧೬೬
ದಿಸಿವಿದಿಸಿಮಾಣಪಥಮಂ	೪೧
ದುಇಯಂ ಚ ಉತ್ತ ಲಿಂಗಂ	೫೯
ದುಕ್ಖೇ ಣಜ್ಜಇ ಅಪ್ಪಾ	೨೯೪
ದುಕ್ಖೇಣಜ್ಜದಿ ಣಾಣಂ	೩೪೭
ದುಜ್ಜಣವಯಣ ಚಡಕ್ಕಂ	೨೧೧
ದುಟ್ಠಟ್ಠಕಮ್ಮರಹಿಯಂ	೨೬೪
ದುವಿಹಂ ಪಿ ಗಂಥಚಾಯಂ	೨೧
ದುವಿಹಂ ಸಂಜಮಚರಣಂ	೭೪
ದೇವ ಗುರುಮ್ಮಿ ಯ ಭತ್ತೋ	೨೯೦
ದೇವಗುರೂಣಂ ಭತ್ತಾ	೩೦೪
ದೇವಾಣಗುಣಾವಿಹೂಈ	೧೫೦
ದೇಹಾದಿಚತ್ತಸಂಗೋ	೧೬೪
ದೇಹಾದಿಸಂಗರಹಿಓ	೧೬೪
ದಂಡಯಣಯರಂ ಸಯಲಂ	೧೭೩
ದಂಸಣಅಣಂತಣಾಣಂ	೧೦೨
ದಂಸಣಅಣಂತಣಾಣೇ	೧೧೩
ದಂಸಣಣಾಣಚರಿತ್ತೇ	೨೭
ದಂಸಣಣಾಣಚರಿತ್ತೇ	೩೩೪
ದಂಸಣಣಾಣಚರಿತ್ತೇ	೩೫೬
ದಂಸಣಣಾಣಚರಿತ್ತೇ	೩೪೨
ದಂಸಣಣಾಣಚರಿತ್ತಂ	೯೦
ದಂಸಣಣಾಣಾವರಣಂ	೨೪೩
ದಂಸಣಭಟ್ಠಾ ಭಟ್ಠಾ	೧೩
ದಂಸಣಮೂಲೋ ಧಮ್ಮೋ	೩
ದಂಸಣವಯಸಾಮಾಇಯ	೭೯
ದಂಸಣಸುದ್ಧೋ ಸುದ್ಧೋ	೨೮೦
ದಂಸೇಇ ಮೋಕ್ಖಮಗ್ಗಂ	೧೦೩

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಧ	
ಧಣಧಣ್ಣವತ್ಥದಾಣಂ	೧೨೫
ಧಣ್ಣಾ ತೇ ಭಯವಂತಾ	೨೪೯
ಧಮ್ಮಮ್ಮಿ ಣಿಪ್ಪವಾಸೋ	೧೪೪
ಧಮ್ಮೇಣ ಹೋಇ ಲಿಂಗಂ	೩೩೧
ಧಮ್ಮೋ ದಯಾವಿಸುದ್ಧೋ	೧೧೦
ಧಾವದಿ ಪಿಂಡ ಣಿಮಿತ್ತಂ	೩೩೪
ಧುವಸಿದ್ಧೀ ತಿತ್ಥಯರೋ	೨೯೫
ಪ	
ಪಡಿದೇಸಸಮಯಪುಗ್ಗಲ	೧೬೩
ಪಢಿಏಣ ವಿ ಕಿಂ ಕೇರಇ	೧೪೫
ಪಯಡಹಿಂ ಜಿಣವರಲಿಂಗಂ	೧೪೭
ಪಯಲಿಯಮಾಣಕಸಾಓ	೧೯೧
ಪರದವ್ವರಓ ಬಜ್ಝದಿ	೨೬೫
ಪರದವ್ವಾದೋ ದುಗ್ಗಇ	೨೬೬
ಪರಮಪ್ಪಯ ಝಾಯಂತೋ	೨೪೭
ಪರಮಾಣುಪಮಾಣಂ ವಾ	೩೦೦
ಪರಿಣಾಮಮ್ಮಿ ಅಸುದ್ಧೇ	೧೪೪
ಪವ್ವಜ್ಜ ಸಂಗಚಾವಿ	೭೫
ಪವ್ವಜ್ಜ ಹೀಣಗಹಿಣಂ	೩೪೧
ಪಸುಮಹಿಲಸಂಢಸಂಗಂ	೧೩೨
ಪಾಊಣಣಾಣ ಸಲಿಲಂ	೯೧
ಪೀಊಣ ಣಾಣಸಲಿಲಂ	೨೦೨
ಪಾಓಪಹದಂಭಾವೋ	೩೩೪
ಪಾಣಿವಹೇಹಿ ಮಹಾಜಸ	೨೩೩
ಪಾವಂ ಖವಇ ಅಸೇಸಂ	೨೧೧
ಪಾವಂತಿ ಭಾವಸವಣಾ	೨೦೭
ಪಾವಂ ಹವಇ ಅಸೇಸಂ	೨೧೪
ಪಾಸತ್ಥ ಭಾವಣಾಓ	೧೪೯
ಪಾಸಂಡೀ ತಿಣ್ಣಿ ಸಯಾ	೨೩೭
ಪಿತ್ತಂತಮುತ್ತಫೇಪಸ	೧೬೫
ಪೀಓಸಿ ಥಣಚ್ಛೀರಂ	೧೫೨
ಪುಂಛಲಿಘರಿ ಜೋ ಭುಂಜಇ	೩೪೨
ಪುರಿಸಾಯರೋ ಆಪ್ಪಾ	೩೧೦

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಪ	
ಪುರಿಸೇಣ ವಿ ಸಹಿಯಾವಿ	೩೬೨
ಪುರಿಸೋವಿ ಜೋ ಸಸುತ್ತೋ	೪೪
ಪೂಯಾದಿಸು ವಯಸಹಿಯ	೧೯೬
ಪಂಚಮಹವ್ವಯಜುತ್ತಾ	೧೨೪
ಪಂಚಮಹವ್ವಯ ಜುತ್ತೋ	೫೮
ಪಂಚಮಹವ್ವಯಜುತ್ತೋ	೨೭೭
ಪಂಚವಿಹಚೇಲಚಾಯಂ	೧೯೪
ಪಂಚ ವಿ ಇಂದಿಯಪಾಣಾ	೧೧೮
ಪಂಚಸು ಮಹವ್ವದೇಸು ಯ	೩೦೪
ಪಂಚೇಂದಿಯಸವರಣಂ	೪೩
ಪಂಚೇವ ಣುವ್ವಯಾಇಂ	೭೯
ಬ	
ಬಲಸೋಕ್ಖಣಾಣದಂಸಣ	೨೪೩
ಬಹಿರತ್ಥೇಪುರಿಯಮಜೋ	೨೬೧
ಬಹುಸತ್ಥ ಅತ್ಥಜಾಣೇ	೯೫
ಬಾರಸವಿಹತವಯರಣಂ	೧೯೩
ಬಾರಸ ಅಂಗವಿಯಾಣಂ	೧೩೮
ಬಾರಸವಿಹತವಜುತ್ತಾ	೩೫
ಬಾಲಗ್ಗಕೋಡಿಮೇತ್ತಂ	೫೫
ಬಾಹಿರಸಂಗಚ್ಚಾಓ	೨೦೦
ಬಾಹಿರಲಿಂಗೇಣ ಜುದೋ	೨೯೬
ಬಾಹಿರಸಯಣತ್ತಾವಣ	೨೧೫
ಬಾಹಿರಸಂಗವಿಮುಕ್ಕೋ	೩೧೪
ಬುದ್ಧಂ ಜಂ ಬೋಹಂತೋ	೯೯
ಬಂಧೋ ಣಿರಓ ಸಂತೋ	೩೩೯
ಭ	
ಭರಹೇ ದುಸ್ಸಮಕಾಲೇ	೩೦೪
ಭವ್ವಜಣಬೋಹಣತ್ಥಂ	೪೯
ಭವಸಾಯರೇ ಅಣಂತೇ	೧೫೩
ಭಾವರಹಿಏಣ ಸಪುರಿಸ	೧೪೫
ಭಾವರಹಿಓ ಣ ಸಿಜ್ಝಇ	೧೪೩
ಭಾವವಿಮುತ್ತೋ ಮುತ್ತೋ	೧೬೪
ಭಾವವಿಸುದ್ಧಿಣಿಮಿತ್ತಂ	೧೪೩

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಭ	
ಭಾವಸಮಣೋ ಯ ಧಿರೋ	೧೭೫
ಭಾವಸವಣೋ ವಿ ಪಾವಇ	೨೨೪
ಭಾವಸಹಿದೋ ಯ ಮುಣಿಣೋ	೨೦೬
ಭಾವಹಿ ಅಣುವೇಕ್ಖಾ ಓ	೨೦೪
ಭಾವಹಿ ಪಢಮಂ ತಚ್ಚಂ	೨೧೫
ಭಾವಹಿ ಪಂಚಪಯಾರಂ	೧೪೪
ಭಾವೇಣ ಹೋಇ ಣಗ್ಗೋ	೧೭೭
ಭಾವೇಣ ಹೋಇ ಣಗ್ಗೋ	೧೪೯
ಭಾವೇಣ ಹೋಇ ಲಿಂಗೀ	೧೭೨
ಭಾವೇಹ ಭಾವಸುದ್ಧಂ	೯೩
ಭಾವೇಹ ಭಾವಸುದ್ಧಂ	೧೪೧
ಭಾವೋ ವಿ ದಿವ್ವಸಿವಸುಕ್ಖ	೧೯೦
ಭಾವೋ ಹಿ ಪಢಮಲಿಂಗಂ	೧೪೧
ಭಾವಂ ತಿವಿಹಪಯಾರಂ	೧೯೧
ಭೀಸಣಣರಯಗಈಪ	೧೪೫
ಭಂಜಸು ಇಂದಿಯಸೇಣಂ	೨೦೦
ಮ	
ಮಇಧಣುಹಂ ಜಸ್ಸ ಥಿರಂ	೧೦೪
ಮಜ್ಝೋ ವಿ ಸಾಲಿಸಿತ್ಥೋ	೧೯೯
ಮಣವಯಣಕಾಯದವ್ವಾ	೯೭
ಮಣುಯಭವೇ ಸಂಚಿಂದಿಯ	೧೧೪
ಮಮತ್ತಿಂ ಪರಿವಜ್ಜಾಮಿ	೧೭೯
ಮಯಮಾಯಕೋಹರಹಿಯೋ	೨೪೫
ಮಯ ರಾಯ ದೋಸ ಮೋಹೋ	೯೪
ಮಯರಾಯ ದೋಸರಹಿಯೋ	೧೨೦
ಮಲರಹಿಓ ಕಲಚತ್ತೋ	೨೬೦
ಮಹಿಲಾಲೋಯಣಪುವ್ವರ	೪೭
ಮಹುಪಿಂಗೋ ಣಾಮ ಮುಣೀ	೧೬೯
ಮಾಯಾವೇಲ್ಲಿ ಅಸೇಸಾ	೨೪೯
ಮಿಚ್ಛತ್ತ ಛಣ್ಣದಿಟ್ಠೀ	೨೩೬
ಮಿಚ್ಛತ್ತ ತಹ ಕಸಾಯಾ	೨೧೪
ಮಿಚ್ಛತ್ತಂ ಅಣ್ಣಾಣಂ	೨೭೪
ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠೀ ಜೋ ಸೋ	೩೧೭

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಮ	
ಮಿಚ್ಛಾಣಾಣೇಸುರಓ	೨೬೩
ಮಿಚ್ಛಾದಂಸಣಮಗ್ಗೀ	೭೫
ಮೂಲಗುಣಂ ಛಿತ್ತೂಣ ಯ	೩೧೪
ಮೋಹಮಯಗಾರವೇಹಿಂ	೨೫೦
ಮಂಸಟ್ಠಿಸುಕ್ಕಸೋಣಿಯ	೧೬೭
ರ	
ರಯಣತ್ತಯೇ ಅಲದ್ಧೇ	೧೫೮
ರಯಣತ್ತಯ ಮಾರಾಹಂ	೨೭೪
ರಯಣತ್ತಯಂ ಪಿ ಜೋಈ	೨೭೯
ರಾಗಂ ಕರೇದಿ ಣಚ್ಚಂ	೩೪೦
ರೂವಸಿರಿಗವ್ವಿದಾಣಂ	೩೫೫
ರೂವತ್ಥಂ ಸುದ್ಧತ್ಥ	೧೩೪
ಲ	
ಲದ್ಧೂಣ ಯ ಮಣುಯತ್ತಂ	೩೪
ಲಾವಣ್ಣಸೀಲಕುಸಲೋ	೩೭೪
ಲಿಂಗಂ ಇತ್ಥೀಣ ಹವದಿ	೫೯
ಲಿಂಗಮ್ಮಿ ಯ ಇತ್ಥೀಣಂ	೬೦
ವ	
ವಚ್ಛಲ್ಲಂ ವಿಣಏಣ	೭೨
ವಚ್ಚೀಸು ಯ ಖಂಡೀಸು ಯ	೩೬೧
ವಂದಮಿ ತವಸಾವಣ್ಣಾ	೩೦
ವಯಗುತ್ತೀ ಮಣಗುತ್ತೀ	೪೫
ವಯಸಮ್ಮತ್ತವಿಸುದ್ಧೀ	೧೧೦
ವರ ವಯತವೇಹಿ ಸಗ್ಗೋ	೨೭೧
ವಾಯರಣಛಂದವಇಸೇ	೩೫೬
ವಾರಿ ಏಕ್ಕಮ್ಮಿ ಯ ಜಮ್ಮೀ	೩೫೯
ವಿಣಯಂ ಪಂಚಪಯಾರಂ	೨೦೯
ವಿಸಏಸು ಮೋಹಿದಾಣಂ	೩೫೩
ವಿಹರದಿ ಜಾವ ಜಿಣಿಂದೋ	೩೪
ವಿವರೀಯಮೂಢಭಾವಾ	೧೩೦
ವಿಸವೇಯಣರತ್ತ ಕ್ಖಯ	೧೫೫
ವಿಯಲಿಂದಏ ಅಸೀದಿ	೧೫೭

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ವ	
ವಿಸಯವಿರತ್ತೋ ಸವಣೋ	೧೯೨
ವಿಸಯಕಸಾಏಹಿ ಜುದೋ	೨೮೬
ವೀರಂ ವಿಸಾಲಣಯಣಂ	೩೪೫
ವೇರಗ್ಗಪರೋ ಸಾಹೂ	೩೨೧
ಸ	
ಸಚ್ಚಿತ್ತಭತ್ತಪಾಣಂ	೨೦೮
ಸತ್ತಸು ಣರಯಾವಾಸೇ	೧೪೬
ಸತ್ತೂಮಿತ್ತೇ ಯ ಸಮಾ	೧೩೬
ಸದ್ದವ್ವರವೋ ಸವಣೋ	೨೬೫
ಸದ್ದವಿಯಾರೋ ಹೂಓ	೧೩೭
ಸದ್ದಹದಿ ಯ ಪತ್ತೇದಿ ಯ	೧೯೬
ಸಪರಜ್ಜುವಸಾಏಣಂ	೨೬೩
ಸಪರಾ ಜಂಗಮ ದೇಹಾ	೧೦೦
ಸಪರಾವೇಕ್ಖಂ ಲಿಂಗಂ	೩೧೫
ಸಮ್ಮ ಗುಣ ಮಿಚ್ಛ ದೋಸೋ	೩೧೭
ಸಮ್ಮತ್ತ ಚರಣಭಟ್ಠಾ	೭೧
ಸಮ್ಮತ್ತ ಚರಣ ಸುದ್ಧಾ	೭೧
ಸಮ್ಮತ್ತ ಣಾಣದಂಸಣ	೧೫
ಸಮ್ಮತ್ತ ಣಾಣದಂಸಣ	೩೬೭
ಸಮ್ಮತ್ತ ಣಾಣರಹಿಓ	೩೦೩
ಸಮ್ಮತ್ತ ರಯಣ ಬಟ್ಠಾ	೧೪
ಸಮ್ಮತ್ತ ವಿರಹಿಯಾ ಣಂ	೧೪
ಸಮ್ಮತ್ತ ಸಲಿಲಪವಹೋ	೧೫
ಸಮ್ಮತಾ ತ್ತಾದೋ ಣಾಣಂ	೨೧
ಸಮ್ಮತ್ತ ಜೋ ಝಾಯಇ	೩೧೨
ಸಮ್ಮತ್ತಂ ಸಣ್ಣಾಣಂ	೩೨೩
ಸಮ್ಮದ್ದಂಸಣ ಪಸ್ಸದಿ	೭೬
ಸಮ್ಮದ್ದಂಸಣಿ ಪಸ್ಸದಿ	೧೩೧
ಸಮ್ಮಾಇಟ್ಠೀ ಸಾವಯ	೩೧೬
ಸಮ್ಮೂಹದಿ ರಕ್ಖೇದಿ ಯ	೩೩೩
ಸಯಲಜಿಣಚೋಹಣತ್ಥಂ	೯೫
ಸವ್ವಗುಣವೀಯಕಮ್ಮಾ	೩೭೦

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಸ	
ಸವ್ವಣ್ಹು ಸವ್ವದಂಸೀ	೭೪
ಸವ್ವವಿರಓ ವಿ ಭಾವಹಿ	೨೦೪
ಸವಸಾ ಸತ್ತಂ ತಿತ್ಥಂ	೧೨೩
ಸವ್ವಾಸವಣಿರೋಹೇಣ	೨೬೫
ಸವ್ವೇ ಕಸಾಯ ಮೋತ್ತಂ	೨೭೩
ಸವ್ವೇ ವಿ ಯ ಪರಿಹೀಣಾ	೩೫೭
ಸಹಜುಪ್ಪಣ್ಣಂ ರೂವಂ	೨೭
ಸಾಮಾಇಯಂ ಚ ಪಢಮಂ	೮೨
ಸಾಹಂತಿ ಜಂ ಮಹಲ್ಲಾ	೪೫
ಸಿದ್ಧೋ ಸುದ್ಧೋ ಆದಾ	೨೭೪
ಸಿದ್ಧಂ ಜಸ್ಸ ಸದತ್ಥಂ	೯೪
ಸಿವಮಜರಾಮರಲಿಂಗಂ	೨೫೨
ಸಿಸುಕಾಲೇ ಯ ಅಯಾಣೇ	೧೩೬
ಸೀಲಗುಣಮಂಡಿದಾಣಂ	೩೫೬
ಸೀಲಸ್ಸ ಯ ಣಾಣಸ್ಸ ಯ	೩೪೬
ಸೀಲಸಹಸ್ಸಟ್ಠಾರಸ	೨೨೦
ಸೀಲಂ ತವೋ ವಿಸುದ್ಧಂ	೩೫೪
ಸೀಲಂ ರಕ್ಖಂತಾಣಂ	೩೫೩
ಸುಣ್ಣಹರೇ ತರುಹಿಟ್ಠೇ	೧೨೩
ಸುದ್ಧಂ ಸುದ್ಧಸಹಾವಂ	೧೯೧
ಸುಣಹಾಣ ಗದ್ದಹಾಣ ಯ	೩೬೪
ಸುಣ್ಣಾಯಾರ ಣಿವಾಸೋ	೪೭
ಸುತ್ತಂ ಹಿ ಜಾಣಮಾಣೋ	೪೩
ಸುತ್ತಮ್ಮಿ ಜಂ ಸುದಿಟ್ಠಂ	೩೪
ಸುರಣಿಲಯೇಸುಸುರಚ್ಛರ	೧೪೪
ಸುಹಜೋಏಣ ಸುಭಾವಂ	೨೯೧
ಸುಹೇಣ ಭಾವಿದಂ ಣಾಣಂ	೨೯೬
ಸೂತತ್ಥಪಯವಿಣಟ್ಠೋ	೪೯
ಸೂತತ್ಥಂ ಜಿಣಭಣಿಯಂ	೪೪
ಸೇಯಾಸೇಯವಿದಣ್ಹೂ	೨೨
ಸೇವಹಿ ಚಉವಿಹಲಿಂಗಂ	೨೧೩
ಸೋ ಣತ್ಥಿ ತಪ್ಪಏಸೋ	೧೭೨
ಸೋ ಣತ್ಥಿ ದವ್ವ ಸವಣೋ	೧೬೨

ಗಾಥೆ	ಪುಟ
ಸ	
ಸೋ ದೇವೋ ಜೋ ಅತ್ಥಂ	೧೦೯
ಸಂಪಿಜ್ಜಮಸಂಪಿಜ್ಜಗುಣಂ	೭೮
ಸಗ್ಗಂ ತವೇಣ ಸವ್ವೋ	೨೭೦
ಸಂಜಮು ಸಂಜುತ್ತಸ್ಸ ಯ	೧೦೭
ಹ	
ಹರಿಹರತುಲ್ಲೋ ವಿ ಣರೋ	೫೦
ಹಿಮಜಲಣಸಲಿಲಗುರುಯರ	೧೫೫
ಹಿಂಸಾರಹಿಏ ಧಮ್ಮೋ	೩೧೩
ಹಿಂಸಾವಿರಇ ಅಹಿಂಸಾ	೮೪
ಹೋಊಣ ದಿಢಚರಿತ್ತೋ	೨೮೮

ಶ್ರೀ ಜಿನಗಂಬರ ಜೈನ ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರಮ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಬೆಂಗಳೂರು.